

Sygn. akt I C 135/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Mariusz Bartnik

Protokolant : st. sekr. sądowy Aneta Graban

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2017 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa D. E.

przeciwko (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

1) oddała powództwo w całości,

2) zasądza od powódki D. E. na rzecz pozwanego (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w G. kwotę 14.400 zł (czternaście tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

3) odstępuje od obciążenia powódki kosztami procesu w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Powódka D. E. w złożonym pozwie wniosła o pozbawienie tytułu wykonawczego, stanowiącego nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01, zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W., z mocy postanowienia wskazanego Sądu z dnia 10-01-2008 roku, sygn.. II Co 83/07 - wykonalności w stosunku do swojej osoby.

D. E. w uzasadnieniu pozwu wskazała, że pozwany dochodzi od niej kwoty 597.203,59 zł wraz z odsetkami w kwocie 2.700.000 zł. Należność ta powstała - zdaniem powódki - wskutek zatuszowania zbrodni z art. 310 k.k. - o czym powódka nie wiedziała. Dowiedziała się o tym z materiału dziennikarskiego publikowanego na portalu (...) - i wówczas złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych swojego oświadczenia w przedmiocie poręczenia wekslowego, stanowiącego integralną część kredytu, który nigdy nie został wypłacony, a miał na celu jedynie przykrycie faktu fałszowania papierów wartościowych. Mimo tego oświadczenia pozwany nadal prowadzi egzekucję. Postępowanie egzekucyjne prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni E. Z. sygn. akt Km (...).

(vide: pozew z załącznikami k. 3-6, pismo powódki k. 41)

W odpowiedzi na pozew (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedziba w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o rozstrzygnięcie o kosztach postępowania. W uzasadnieniu wskazano, iż powódka nie sprostała ciężarowi dowodu, a w konsekwencji nie wykazała okoliczności na które się powołuje. Powódka nie wykazała daty powzięcia informacji o okolicznościach stanowiących podstawę do złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych czynności

prawnej, faktu złożenia takiego oświadczenia ani daty jego doręczenia. Pozwany wskazał, iż przyjmując za datę doręczenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych czynności prawnej - datę doręczenia pozwu w niniejszej sprawie to mając na uwadze datę publikacji artykułu prasowego powódka była już po rocznym terminie wynikającym z art. 88 k.c. Nie wykazano również, iż w momencie złożenia poręczenia wekslowego powódka działała pod wpływem błędu. Dalej wskazano, iż w postępowaniu o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego nie sposób prowadzić ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy prawomocnie zakończonej.

(vide: odpowiedź na pozew z załącznikami k. 100-106)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Okręgowy w Gliwicach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01, w którym to nakazano aby m.in. powódka D. E. zapłaciła poprzednikowi prawnemu pozwanej (...) S.A. w W. – Oddział w R. kwotę 597.203,59 zł wraz z odsetkami 30% od 16 stycznia 201 do dnia zapłaty oraz 7865,04 zł kosztów postępowania.

Nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01 Sądu Okręgowego w Gliwicach został zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W., z mocy postanowienia wskazanego Sądu z dnia 10-01-2008 roku, sygn. II Co 83/07.

Postępowanie egzekucyjne na podstawie powyższego tytułu wykonawczego prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Gdyni E. Z. sygn. akt Km (...).

(dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01, postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10-01-2008 roku, sygn. II Co 83/07 o nadaniu klauzuli wykonalności k. 95 verte, dokumenty znajdujące się w aktach sprawy Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni E. Z. sygn. akt Km (...) – załącznik do akt)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przeprowadzone dowody z dokumentów urzędowych tj. nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01, postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 10-01-2008 roku, sygn. II Co 83/07 o nadaniu klauzuli wykonalności oraz dokumenty znajdujące się w aktach sprawy Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Gdyni E. Z. sygn. akt Km (...). Powyższe dowody Sąd uznał za wiarygodne w całości, mając na uwadze, iż ich autentyczność nie była kwestionowana przez strony.

Sąd pominął dowód z przedłożonego przez powódkę wydruku artykułu z portalu internetowego (...) albowiem po pierwsze nie sposób na jego podstawie wywieść, iż powódka dokonała czynności prawnej w związku z pokrzywdzeniem przestępstwem, a co więcej nawet w przypadku, gdyby miało to miejsce, okoliczność ta byłaby podstawą do korekty prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach – w innym trybie, nie zaś do pozbawienia wykonalności klauzuli wykonalności.

To nie do Sądu należą bowiem ustalenia, które mógł czynić Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie II Nc 23/01, gdyby wywiedziono od niego środek odwoławczy, bądź - czy powoływane postępowanie karne ma jakikolwiek związek z wekslem, na podstawie którego powódka odpowiada jako poręczyciel z mocy wydanego tytułu wykonawczego. Ze wspomnianego wyżej artykułu dowiadujemy się tylko, że J. G. wprowadził do obrotu w 2001 roku weksle, wiedząc wcześniej, że były fałszywe, wiedzę tę miał również (...) S.. A. w W. - poprzednik prawny pozwanego. Jest tam też informacja, że przestępstwo z art. 310 k.k. dotyczące przedmiotowego fałszerstwa weksli lub wprowadzenia ich w obieg przedawniło się w 2016 roku. Powódka próbowała realizować wspomniane weksle, ale okazały się one fałszywe. Powódka gdy została prezesem zarządu spółki to udzieliła prokury samoistnej J. G., który jest obecnie jednym z czterech dłużników, przeciwko którym toczy się wskazana egzekucja w sprawie Komornika sądowego E. Z. przy

S. R. w G. , sygn. Km (...) - na podstawie tytułu wykonawczego, stanowiącego nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16-03-2001 roku, sygn. II Nc 23/01, zaopatrzony w sądową klauzulę wykonalności na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny (...) z siedzibą w W., z mocy postanowienia wskazanego Sądu z dnia 10-01-2008 roku, sygn. II Co 83/07, tj. obok powódki, dłużnikami są jej małżonek M. E. i S. G.. W niniejszej sprawie powódka domaga się pozbawienia wykonalności wskazanego tytułu wykonawczego w stosunku do swojej osoby, jak również wskazała, że wniosła do wierzyciela oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych swojego oświadczenia w przedmiocie poręczenia wekslowego, stanowiącego integralną część kredytu, który nigdy nie został wypłacony, a miał na celu jedynie przykrycie faktu fałszowania papierów wartościowych, przy czym nawet na tą okoliczność brak jakiegokolwiek dowodu.

Zgodnie z treścią art 840 § 1 kpc, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne (pkt.2).

Zdarzeniami, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane, są: przedawnienie roszczenia stwierdzonego tytułem egzekucyjnym (art. 117 § 2 k.c.), odroczenie spełnienia świadczenia oraz rozłożenie świadczenia na raty przez wierzyciela. Do zdarzeń, wskutek których zobowiązanie wygasło, zalicza się: wykonanie zobowiązania (art. 450 k.c.), wydanie wyroku na korzyść jednego z dłużników solidarnych w następstwie uwzględnienia zarzutu wspólnego dla wszystkich dłużników (art. 375 § 2 k.c.), świadczenie zamiast spełnienia (art. 453 k.c.), niemożliwość świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności (art. 475 k.c.), potrącenie (art. 498 k.c.), odnowienie (art. 506), zwolnienie dłużnika z długu przez wierzyciela (art. 508 k.c.).

Z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., w którym jest mowa o „zdarzeniu, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane”, wynika, że ustawodawca miał na myśli wyłącznie zdarzenia o charakterze materialnoprawnym. Chodzi przy tym o te zdarzenia, które nastąpiły po powstaniu tytułu egzekucyjnego bądź po zamknięciu rozprawy w wypadku orzeczenia sądowego i spowodowały, że przymusowe egzekwowanie obowiązku dłużnika utraciło sens i nie ma już podstaw do dalszego chronienia interesów wierzyciela.

Żadne zatem z okoliczności na które powołuje się powódka nie mogło wystąpić już po wydaniu nakazu zapłaty przez Sąd Okręgowy w Gliwicach. Już ta okoliczność świadczy o braku możliwości pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego.

Na marginesie wskazać należy, iż przedstawiony przez powódkę materiał dowodowy, nie uprawdopodobniał nawet w znikomym stopniu dochodzonego w sprawie roszczenia – rozumianego nawet ogólnie, tj. jako zwalczającego przedmiotowy obowiązek. Powołane informacje były szczątkowe i niekonsekwentne, brak jakichkolwiek dowodów na ich poparcie. Nie przedłożono bowiem jakichkolwiek dokumentów na okoliczność toczącego się postępowania karnego, bądź złożeniu oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych złożonego poręczenia wekslowego. Z kontekstu przedstawionych informacji wynika, że żadne postępowanie karne dotyczące naprowadzanych okoliczności, nie toczyło się.

Wobec powyższego powództwo należało oddalić jak w pkt 1 orzeczenia.

Rozstrzygając o kosztach zastępstwa procesowego, Sąd oparł się o dyspozycję art. 98 § 1 i 3 kpc w związku z art. 99 kpc i zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, obciążając całością kosztów zastępstwa procesowego stroną powodową jako przegrywającą spór. Wobec powyższego, w punkcie 2 wyroku zasądzono od powódki na rzecz pozwanego kwotę 14 400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika ustalono w oparciu o § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym na dzień wytoczenia powództwa.

W pkt 3 na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódki kosztami procesu w pozostałym zakresie. Powódka została zwolniona częściowo od kosztów sądowych i poniosła koszt opłaty od pozwu w kwocie 1600 zł. Analiza sytuacji majątkowej powódki dokonana w oparciu o analizę wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych wymagała uznania, iż obciążenie powódki pozostałymi kosztami byłoby niesłuszne.